מָשִׁיחַ חָטָא וְאִמ״כ עֵבֶר מִמְּשִׁיחוּתוֹ מְנַיִּן פַּר. וּמַה שֶׁקָּמוּשׁ בְּסַפְרִים יְתֵנָה גַּבֵּי מָשִׁיחַ חָטָא וְאִמ״כ עֵבֶר מִמְּשִׁיחוּתוֹ מְנַיִּן פַּר. וּמַה שֶׁקָּמוּשׁ בְּסַפְרִים יְתֵנָה דְּקָאָמַר יֵשׁ לוֹמַר: מִנָּא ה״מ. דְּמָשִׁיחַ שֶׁעָבַר וְאִמ״כ חָטָא דְּמִנַּיִּן פַּר: **מתני׳** חָטְאוּ עַד שֶׁלֹּא נִתְמַנּוּ וְאח״כ נִתְמַנּוּ הֲרֵי אֵלּוּ כְּהֶדְיוֹטוֹת. דְּרַבָּנָן דְּתָנוּ רַבָּנָן, [א״ר] וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ׳ מְלַמֵּד שֶׁמֵּבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר; שֶׁיָּכוֹל וַהֲלֹא דִּין הוּא, וּמַה נָּשִׁיא שֶׁמֵּבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֵין מֵבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר, [ב]מָשִׁיחַ שֶׁאֵין מֵבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֶלָּא עַל הָעֶלֵם דָּבָר עַם שִׁגְגַת מַעֲשֶׂה [לא[ג]] כָּל שֶׁכֵּן; תַּלְמוּד לוֹמַר ׳וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ׳, מְלַמֵּד שֶׁמֵּבִיא עַל חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר. וְנִיחֵי נַמִּי נָשִׁיא מִקַּל וָחוֹמֶר, וּמַה מָשִׁיחַ שֶׁאֵין מֵבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה מֵבִיא חַטָּאת מִשֶּׁעָבַר, נָשִׁיא שֶׁמֵּבִיא חַטָּאת בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֵינוֹ דִּין שֶׁמֵּבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר; תַּלְמוּד לוֹמַר [ב] ׳אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא׳, כְּשֶׁהוּא נָשִׂיא אֵין, כְּשֶׁהוּא הֶדְיוֹט לֹא: **מתני׳** [א]חָטְאוּ עַד שֶׁלֹּא נִתְמַנּוּ וְאַחַר כָּךְ נִתְמַנּוּ הֲרֵי אֵלּוּ כְּהֶדְיוֹטוֹת; רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם נוֹדַע לָהֶם עַד שֶׁלֹּא נִתְמַנּוּ חַיָּבִים, וּמִשֶּׁנִּתְמַנּוּ פְּטוּרִים. [ב]אֵיזֶהוּ נָשִׂיא, זֶה מֶלֶךְ, שֶׁנֶּאֱמַר [ב] ׳מִכָּל מִצְוֹת יְיָ אֱלֹהָיו׳, [ג]שֶׁאֵין עַל גַּבָּיו אֶלָּא ה׳ אֱלֹהָיו: **גמ׳** מְנָא הָנֵי מִילֵי. [ד]דְּתָנוּ רַבָּנָן, [א] ׳אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא׳ (לְאַשְׁמַת[ג]), פְּרָט לַקּוֹדְמוֹת; (שֶׁיָּכוֹל[ג]) וַהֲלֹא דִּין הוּא, וּמַה נָּשִׂיא שֶׁמֵּבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֵין מֵבִיא עַל הַקּוֹדְמוֹת, מָשִׁיחַ שֶׁאֵין מֵבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֶלָּא עַל הָעֶלֵם דָּבָר עַם שִׁגְגַת מַעֲשֶׂה אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא יָבִיא עַל הַקּוֹדְמוֹת; לֹא, אִם אָמַרְתָּ בְּנָשִׂיא שֶׁכֵּן אֵין מֵבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר, תֹּאמַר בְּמָשִׁיחַ חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר יָבִיא

[ד]דְּתָנוּ רַבָּנָן, [א] ׳וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ׳ מְלַמֵּד שֶׁמֵּבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר; שֶׁיָּכוֹל וַהֲלֹא דִּין הוּא, וּמַה נָּשִׂיא שֶׁמֵּבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֵין מֵבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר, [ג]מָשִׁיחַ שֶׁאֵין מֵבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֶלָּא עַל הָעֶלֵם דָּבָר עַם שִׁגְגַת מַעֲשֶׂה [לא[ד]] כָּל שֶׁכֵּן; תַּלְמוּד לוֹמַר ׳וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ׳, מְלַמֵּד שֶׁמֵּבִיא עַל חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר. וְנִיחֵי נַמִּי נָשִׂיא מִקַּל וָחוֹמֶר, וּמַה מָשִׁיחַ שֶׁאֵין מֵבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה מֵבִיא חַטָּאת מִשֶּׁעָבַר, נָשִׂיא שֶׁמֵּבִיא חַטָּאת בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֵינוֹ דִּין שֶׁמֵּבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר; תַּלְמוּד לוֹמַר [ב] ׳אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא׳, כְּשֶׁהוּא נָשִׂיא אֵין, כְּשֶׁהוּא הֶדְיוֹט לֹא. [ג]׳חָטְאוּ עַד שֶׁלֹּא נִתְמַנּוּ וְאַחַר כָּךְ נִתְמַנּוּ הֲרֵי אֵלּוּ כְּהֶדְיוֹטוֹת׳: רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, אִם נוֹדַע לָהֶם עַד שֶׁלֹּא נִתְמַנּוּ חַיָּבִים, וּמִשֶּׁנִּתְמַנּוּ פְּטוּרִים. [ד]אֵיזֶהוּ נָשִׂיא, זֶה מֶלֶךְ, שֶׁנֶּאֱמַר [ב] ׳מִכָּל מִצְוֹת יְיָ אֱלֹהָיו׳, [ה]שֶׁאֵין עַל גַּבָּיו אֶלָּא ה׳ אֱלֹהָיו: **גמ׳** מְנָא הָנֵי מִילֵי. [ד]דְּתָנוּ רַבָּנָן, [א] ׳אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא׳ (לְאַשְׁמַת[ד]), פְּרָט לַקּוֹדְמוֹת; (שֶׁיָּכוֹל[ד]) וַהֲלֹא דִּין הוּא, וּמַה נָּשִׂיא שֶׁמֵּבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֵין מֵבִיא עַל הַקּוֹדְמוֹת, מָשִׁיחַ שֶׁאֵין מֵבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה אֶלָּא עַל הָעֶלֵם דָּבָר עַם שִׁגְגַת מַעֲשֶׂה אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא יָבִיא עַל הַקּוֹדְמוֹת; לֹא, אִם אָמַרְתָּ בְּנָשִׂיא שֶׁכֵּן אֵין מֵבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר, תֹּאמַר בְּמָשִׁיחַ חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר, הוֹאִיל וּמֵבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר יָבִיא

עַל הַקּוֹדְמוֹת; תַּלְמוּד לוֹמַר ׳הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא׳, חָטָא כְּשֶׁהוּא מָשִׁיחַ מֵבִיא, כְּשֶׁהוּא הֶדְיוֹט אֵינוֹ מֵבִיא. וְתַנְיָא נַמִּי גַּבֵּי נָשִׂיא כִּי הַאי גְּוָונָא, [ה]ב״[ב]אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא׳, פְּרָט לַקּוֹדְמוֹת; (שֶׁיָּכוֹל[ד]) וַהֲלֹא דִּין הוּא, וּמַה מָשִׁיחַ שֶׁמֵּבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר אֵינוֹ מֵבִיא עַל הַקּוֹדְמוֹת, נָשִׂיא שֶׁאֵין מֵבִיא חַטָּאתוֹ מִשֶּׁעָבַר אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא יָבִיא עַל הַקּוֹדְמוֹת; מַה לְּמָשִׁיחַ שֶׁכֵּן אֵין מֵבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה, תֹּאמַר בְּנָשִׂיא שֶׁמֵּבִיא בִּשְׁגִגַת מַעֲשֶׂה יָבִיא עַל הַקּוֹדְמוֹת; תַּלְמוּד לוֹמַר ׳אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא׳, שֶׁחָטָא וַהֲרֵי הוּא נָשִׂיא, וְלֹא שֶׁחָטָא וְעוֹדֶנּוּ הֶדְיוֹט; [ו]תָּנוּ רַבָּנָן, [ב] ׳אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא׳, יָכוֹל גְּזֵרָה, תַּלְמוּד לוֹמַר [א] ׳אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא׳, מַה לְּהַלָּן לִכְשֶׁיֶּחֱטָא אַף כָּאן לִכְשֶׁיֶּחֱטָא. אָמַר מַר, יָכוֹל גְּזֵרָה, גְּזֵרָה מֵהֵיכָא תִּיתֵי. אָמְרִי אִין, אַשְׁכַּחַן דִּכְתִיב [ג] ׳וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזָּתְכֶם׳, בְּשׁוֹרָה הִיא לָהֶם שֶׁנִּגְעִים בָּאִים עֲלֵיהֶם, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה, רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר פְּרָט לְנִגְעֵי אוֹנְסִין; לְאו אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשׁוֹרָה, הָכָא נַמִּי אֵימָא גְּזֵרָה הִיא, הִלְכָּךְ כְּתִיב ׳אִם׳. וּלְרַבִּי שִׁמְעוֹן נִגְעֵי אוֹנְסִין מִי לָא מִטַּמְּו, וְהָא [ד]תַּנְיָא, [ד] ״אָדָם כִּי יִהְיֶה״, מִן הַדִּבּוּר וְאֵילָךְ, וַהֲלֹא דִּין הוּא, טַמֵּא בְּזָב וְטָמֵא בִּנְגָעִים, מַה זָּב מִן הַדִּבּוּר וְאֵילָךְ, אַף נְגָעִים מִן הַדִּבּוּר וְאֵילָךְ; לֹא, אִם אָמַרְתָּ בְּזָב שֶׁכֵּן [ז]אֵין מִטַּמֵּא בְּאוֹנֶס, תֹּאמַר בִּנְגָעִים שֶׁמִּטַּמְּאִין בְּאוֹנֶס, תַּלְמוּד לוֹמַר ׳אָדָם כִּי יִהְיֶה׳, מִן הַדִּבּוּר וְאֵילָךְ. רָבָא אָמַר, פְּרָט לְנִגְעֵי רוּחוֹת. רַב פַּפָּא אָמַר, פְּרָט לְנִגְעֵי כְּשָׁפִים. תָּנוּ רַבָּנָן, ״אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא״, פְּרָט לְחוֹלֶה. מִשּׁוּם דַּהֲוָה לֵיהּ חוֹלֶה אִידְּחִי לֵיהּ מִנְּשִׂיאוּתֵיהּ. אָמַר רַב אַבְדִּימִי בַּר חָמָא, [ד]פְּרָט לְנָשִׂיא שֶׁנִּצְטָרֵעַ, שֶׁנֶּאֱמַר [ה] ׳וְנָגַע יְיָ אֶת הַמֶּלֶךְ, וַיְהִי מְצוֹרָע עַד יוֹם מוֹתוֹ, וַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחָפְשִׁית, וְיוֹתָם בֶּן הַמֶּלֶךְ עַל הַבַּיִת״, מִדְּקָאָמַר ׳בְּבֵית הַחָפְשִׁית׳, מִכְּלָל דְּעַד הַשְׁתָּא עֶבֶד הָוָה. כִּי הָא דְּרִבָּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הָווּ אָזְלִי בִּסְפִינְתָּא, בַּהֲדֵי דְּרִבָּן גַּמְלִיאֵל הָוָה פִּיתָא, בַּהֲדֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הָוָה פִּיתָא וְסוּלְתָּא. שְׁלִים פִּיתֵיהּ דְּרִבָּן גַּמְלִיאֵל, סְמַךְ אַסּוּלְתֵּיהּ דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אָמַר לֵיהּ, מִי הָוָה יָדְעַת דְּהָוָה לָן עִכּוּבָא כּוּלֵּי הַאי דְּאִיתִית סוּלְתָּא; אָמַר לֵיהּ, כּוֹכָב אֶחָד לִשְׁבָעִים שָׁנָה עוֹלֶה וּמַתְעֶה אֶת (הַסִּפִינוֹת) [הַסִּפָּנִים], וְאָמַרְתִּי שֶׁמָּא יַעֲלֶה וַיַּתְעֶה [אוֹתָנוּ]; אָמַר לֵיהּ, כָּל כָּךְ בְּיָדֶךָ וְאַתָּה עוֹלֶהָ בְּסִפִינָה; אָמַר לֵיהּ, עַד שֶׁאַתָּה תָּמֵהַּ עָלַיי, תְּמַהּ עַל שְׁנֵי תַּלְמִידִים שֶׁיֵּשׁ לְךָ בַּיְּבֵשָׁה, רַבִּי אֶלְעָזָר חִסְמָא וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן גּוּדְגְּדָא, שֶׁיּוֹדְעִין לִשְׁעֹר כַּמָּה טִפּוֹת יֵשׁ בַּיָּם, וְאֵין לָהֶם פַּת לֶאֱכוֹל וְלֹא בֶּגֶד לִלְבּוֹשׁ. נָתַן דַּעְתּוֹ לְהוֹשִׁיבָם בָּרֹאשׁ. כְּשֶׁעָלָה, שָׁלַח לָהֶם וְלֹא בָּאוּ, חָזַר וְשָׁלַח וּבָאוּ. אָמַר לָהֶם, כַּמְּדוּמִּין אַתֶּם שֶׁשְּׁרָרָה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם, בְּרֹאשׁ. כְּשֶׁעָלָה, שָׁלַח לָהֶם וְלֹא בָּאוּ. אָמַר לָהֶם, כַּמְּדוּמִּין אַתֶּם שֶׁשְּׁרָרָה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם,

עַבְדּוּת

מסורת הש״ס עם הוספות

א) מ״כ פ׳ ויקרא דבורא דחובה פרק ב ה״ו (אות רו), **ב)** לעיל ז, **ג)** כתובות מה. לעיל ג, **ד)** לעיל ט׳. לקמן יז׳:, **ה)** מ״כ דבורא דחובה פרשה ה ה״ו (אות רז), **ו)** מ״כ דבורא דחובה פרשה ה ה״ב (אות רנט), **ז)** מ״כ דבורא דחובה פרשה ה ה״ג נוסחת הגר״א, **מ)** מ״כ פ׳ תזריע נגעים פ״א, **מ)** ויקרא רבה פרשה יז, **י)** קהלת ט יא.

תורה אור השלם

א) אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן בָּקָר תָּמִים לַיְיָ לְחַטָּאת: [ויקרא ד, ג]

ב) אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְיָ אֱלֹהָיו אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה בִּשְׁגֶגָה וְאָשֵׁם: [ויקרא ד, כב]

ג) כִּי תְבֹאוּ אֶל אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם: [ויקרא יד, לד]

ד) אָדָם כִּי יִהְיֶה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים: [ויקרא יג, ב]

ה) וַיְנַגַּע יְיָ אֶת הַמֶּלֶךְ וַיְהִי מְצֹרָע עַד יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בְּבֵית הַחָפְשִׁית וְיוֹתָם בֶּן הַמֶּלֶךְ עַל הַבַּיִת שֹׁפֵט אֶת עַם הָאָרֶץ: [מלכים ב׳ טו, ה]

הגהות וציונים

ג) רש״א (גליון): **ב)** כ״ה בדפו״י (גליון), ונשמט בד׳ בסליאה בשגגה. בכת״י וביל״ש **אינו דין שלא יביא חטאתו משעבר**, וכמו בת״כ: **ג)** באר שבע מ״ז (גליון): **ד)** ״ריותם בן המלך על הבית״ ליתא בראשונים ובכת״י: **ס)** ראשונים וכת״י יורד: **ו)** בס״י **תמיה אני** (גליון), ונוסח מוטעה הוא וכבר הגיה המהרש״א כלפנינו: **ז)** צ״ל **אם** (כת״י): **ח)** שכן דרכן (רש״י שבע״י) של ספנים בשעה שפורשין (דפו״י) לים: **ט)** רש״א ועי׳ בחלופי גרסאות] (גליון). [ל״מ חל״ג על הוריות]. הגהה זו אין לה שחר (רש״ש) ובטעות נדפס כאן דהגהת מהרש״א קאי לקמן (בארות המים): **י)** כת״י ״יכל זמן שרואה אותו כוכב **בצדו אחד יודע שהספינה הולכת בדרך ישרה לדרכו ובזמן שרואה הכוכב בצדו** אחה(ר)ן יודע שאין הספינה הולכת בדרך ישרה ומישרה לדרכה״: **כ)** ״בו״ מיותר (מהרש״א, וכן ליתא בע״י): **ל)** צ״ל ״**והכוכב מתהלך** לדרום״ (מהרש״א, וכ״ה בע״י). או שצ״ל ״**והכוכב** מתהפך בדרום״ (בארות המים, וכ״ה בכת״י): **מ)** כת״י אין **והתניא**: **נ)** הוא ר״ת כל אדם ואולי צ״ל כ״ע (גליון) וכ״ה **כ״ע** בכת״י: **ס)** כת״י ״א״ל וכל כך יש בספינה ואתה יורד בספינה״:

מסכת טהרות

פרק ד׳ המשך משנה ה׳

על וַדַּאי מְזַנְּעָן שֶׁהוּא סְפֵק טְמֵאָתָן, שׁוֹרְפִין אֶת הַתְּרוּמָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אַף עַל סְפֵק מְזַנְּעָן בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד, תּוֹלִין. וּבִרְשׁוּת הָרַבִּים, טְהוֹר:

עין משפט נר מצוה

ה א מיי׳ פט״ו מהלכות שגגות הלכה י:
ו ב מיי׳ שם הלכה ו:
ז ג מיי׳ פרק ג מהלכות ממזרים כפרה הלכה ב:
ח ד מיי׳ פט״ו מהלכות שגגות הלכה ט:

תוספות הרא״ש

אשר נשיא יחטא יכול גזרה. משום דשני קרא בדיבורי׳ וכתיב אשר נשיא יחטא ולא כתיב אם נשיא יחטא כי היכי דכתיב אם הכהן המשיח יחטא בעי יכול שהכתוב מבשרך שעתידין (הסיפות) [הסנפים] לחטוא ת״ל **יחטא** דמשמע במקרה כמו יחטא דכתיב בני כהן משיח. ומתוך פרש״י ז״ל משמע שכתוב בספרים נאמר כאן יחטא ומאמר לחלן יחטא. ואפי׳ אם יאמר בספרים איכה ג״ם ממש דתמייהו לריכי למעטני קודמות. אלא גלוי מלתא בעלמא דיתמא דהכא כמו יחטא דהתם. והאי דכתיב אשר הדור שהנשיא מביא קרבן על שגגתו: **ומי כתיב קרא הכי לגבר** על הרעה. **אין [דכתיב[ד]] ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם בשורה היא להם.** אלמא אומרת דמלתא דקרא מרמז הנעלם בספרים הרעה. ואע״ג דלא דמי כולי האי לאותה בשורה עובדה היתה דאמרינן במגילה[ד] שהאמוריים הטמיעו אוצרותיהם בכותלי בתיהם ומנקום המטמון הביא הקב״ה נגעים כדי שיסתרו הכותלים וימצא המטמון: **ונגעי אונסין לא מטמו והתניא** וכו׳ **עד תאמר בנגעים שמטמאין באונס.** ומשמע ליה לתלמודא שאין לתלק בין נגעי אדם לנגעי בתים. והרמ״ה ז״ל הקשה מאי פריך מנגעי אדם לנגעי בתים הכא עניינא דקרא דכתיב ונתתי אני ולא שבח ע״י אותם. והכא מעניינא דקרא דכתיב כי יהיה דמשמע בכל ענין שיהיה. ועוד אי ס״ד דמעיקרא הוה מ״ל דנגעי אונסין דמטמעו ר׳ שמעון בבתים קממטעו להו. א״כ מאי סלקא דעתך לאותיקמיהו. אי בנגעי רוחות וכשפים מאי קא פריך [הא] לא דמי הא אונס מבביא אדם מחבר. וכ״מ בגרמוטו לאותם אחבר. וכ״מ דאפשי׳ אי מוקמת ליה בנגעי רוחות וכשפים קשיא ליה. א״כ מאי משני רבא דו״ר״ם בנגעי רוחות בנגעי כשפים. ופירש דס״ד מעיקרא דהני נגעי אונסין דמטמעו ר״ש לא בנגעי בתים קאמר דמשמע ליה לר״ש למדרש קרא ונתתי אני ממילא פרט לנגעי אונסין שלא בא ע״י המקום ס״ה בלבד אלא ע״י דבר אחר. ופס אינו ענין לנגעי בתים דס״ד מידי בנגעי בתים דלא הוה מטמע המקום שהרי אין בבית רוח חיים שיקבל מולאים ונגעים כמו בבשר ודם. וע״כ אי אתה מוצא בנגעי בתים אלא ע״י גזירה המקום. ולא שייך למשוטי בהו נגעי אונסין. וקרא ע״כ בתים אי נגעי בתים תנהו אינו ענין לנגעי בני אדם. ומש״ה פריך מהך בריימתא. ומילתא דבא וד״פ דמשכחת לנגעי בתים שלא בא בא על ידי הקב״ה בלבד כגון נגעי רוחות וכשפים. (והכי) [והכי] ממעטו ר״ש אבל באדם ממעטא

אפי׳ בתוס: ת״ר **אשר נשיא יחטא פרט לחולה.** כדמפרש שאם נגעורע ומתוא אינו מביא שעיר לפי שעבר מנשיאותו והרי הוא כהדיוט. ופרש״י ז״ל דהך בריימתא דלא כריש״ג דלדיליה כיון דנזיר דיליה כדקאי קאי מתחיב ולא דק דלענין עולה ויורד הוא דקאמר ר״י הגלילי דנשיא פטור משום דליתיה כדלות ועולה קמבעיא לה אם נגעורע אי מדמי דמי לו מפטר פטר ופשע ליה דפטר לפרש״י ז״ל. אבל להביא שעיר אחר שחלה ועבר בהא (כ״מ[ד]) מודו דלא כדתני לעיל אשר נשיא יחטא כשהוא נשיא אין בא. ותקן נמי במתני׳ נשיא שעבר הרי הוא כהדיוט ולריכא מאן דפליג. הרמ״ה ז״ל: **א״ל כל כך בידך ואתה עולה[ד]** כ״כ תכמה יש בידן ואתה יורד לספינה בשביל מזונותיך. כלומר אתה צריך לילך בספינה בשביל מזונותיך. ולא נהיה דלא לנעוטים עשיר[ד]. ועוד דרוב יהודי ספינה הם עשירים בעלי קמוניה. דמה [המשך בעמוד ב]